

2021. évi XCIV. törvény

a polgári peres eljárás elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről¹

Hatályos: 2022. 01. 02. –

Az Országgyűlés
az igazságszolgáltatási tevékenység hatékonyságának ösztönzése,
a jogkeresők tisztességes és észszerű határidőn belül befejeződő eljáráshoz fűződő jogának kiteljesítése céljából, valamint
a bírósági polgári peres eljárások elhúzóásával szembeni hatékony jogorvoslat megteremtése érdekében
az [Alaptörvény XXVIII. cikk \(1\) bekezdésének](#) végrehajtására a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. § E törvény hatálya a bírósági polgári peres eljárás (a továbbiakban: bírósági eljárás) elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel iránti igény érvényesítésére terjed ki.

2. A bírósági eljárás időtartamának számítása és az észszerűnek minősülő időtartam

2. § (1) A bírósági eljárás e törvény alkalmazásában az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig tart.

(2) Az elsőfokú eljárás kezdőnapja a bírósági eljárás időtartamába nem számít bele.

(3) Ha az igényérvényesítő fél az eljárást befejező jogerős határozat kihirdetésén jelen volt, az eljárást befejező jogerős határozat közlésének a napja a kihirdetés napja, ellenkező esetben a kézbesítés napja.

(4) A bírósági eljárás időtartamának számítása során e törvény alkalmazásában az eljárást befejező jogerős határozat alatt az első- vagy másodfokú eljárást befejező határozatot kell érteni, attól függően, hogy a bírósági eljárás melyik bírósági szinten fejeződött be jogerősen. Ha a jogerős határozat ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztenek elő, az eljárást befejező jogerős határozat alatt a felülvizsgálati eljárásban hozott ítéletet is érteni kell.

(5) Az eljárási szakasz az eljárási szakaszt befejező határozat meghozatalának napjáig tart.

3. § (1) Az elsőfokú eljárás kezdőnapja a keresetlevél előterjesztésének a napja. Fizetési meghagyásos eljárással indult per esetén az elsőfokú eljárás kezdőnapja a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének a napja.

(2) Ha a bíróság a fellebbezést érdemben bírálja el, a másodfokú eljárás kezdőnapja az elsőfokú eljárást befejező határozat meghozatalát követő nap. Az e bekezdés szerinti esetben a másodfokú eljárás időtartamát az elsőfokú eljárás időtartamához hozzá kell számítani a bírósági eljárás időtartama tekintetében.

(3) Ha a bíróság a fellebbezést visszautasítja, a másodfokú eljárás időtartama a bírósági eljárás időtartamába nem számít bele.

(4) A megismételt eljárás vagy megismételt eljárási szakasz időtartamát és a jogerős közbenső ítélet meghozatalát követő eljárás időtartamát a bírósági eljárás időtartamához hozzá kell számítani. A megismételt eljárás kezdőnapja az új eljárásra és új határozat hozatalára utasító határozat meghozatalát követő nap. A jogerős közbenső ítélet meghozatalát követő eljárás kezdőnapja a közbenső ítélet jogerőre emelkedését követő nap. Az e bekezdés szerinti kezdőnap a bírósági eljárás időtartamába beleszámít.

(5) A megismételt eljárásra utasítás alapján lefolytatott eljárási szakaszt és a jogerős közbenső ítélet meghozatalát követően lefolytatott eljárási szakaszt a bírósági eljárásnak ahhoz az eljárási szakaszához kell hozzászámítani, amilyen szintű eljárási szakasznak megfelel.

4. § (1) Ha a bíróság a perújítást megengedi, a perújítási elsőfokú eljárás kezdőnapja a perújítási kérelem előterjesztésének a napja. A megengedett perújítási eljárás időtartamát a perújítás alapjául szolgáló bírósági eljárás időtartamához hozzá kell számítani, azzal, hogy az e törvény szerinti eljárást befejező jogerős határozat közlése és a perújítási kérelem előterjesztésének napja közötti időtartam a bírósági eljárás időtartamába nem számít bele.

(2) Ha a bíróság a perújítást nem engedi meg, a perújítási eljárás időtartama a bírósági eljárás időtartamába nem számít bele.

(3) A perújítás eljárási szakaszai e törvény alkalmazásában önálló eljárási szakaszoknak minősülnek, azokat a perújítás alapjául szolgáló bírósági eljárás eljárási szakaszaihoz nem kell hozzászámítani.

5. § (1) Ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálja el, a felülvizsgálati eljárás kezdőnapja a felülvizsgálati kérelem alapját képező jogerős határozat meghozatalát követő nap. Az e bekezdés szerinti esetben a felülvizsgálati eljárás időtartamát, valamint a felülvizsgálati eljárás alapján megismételt eljárás vagy eljárási szakasz időtartamát a felülvizsgálat alapjául szolgáló bírósági eljárás időtartamához hozzá kell számítani.

(2) Ha a Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet vagy a felülvizsgálati kérelmet visszautasítja, vagy ha a felülvizsgálat engedélyezését megtagadja, a felülvizsgálati eljárás időtartama a bírósági eljárás időtartamába nem számít bele a (3) bekezdés szerinti kivétellel.

(3) Ha a jogegységi panasz eljárás alapján a jogegységi panasz tanács a Kúriát új eljárásra és új határozat hozatalára vagy a felülvizsgálati eljárás lefolytatására utasítja, a jogegységi panasz eljárás kezdőnapja a jogegységi panasz eljárás alapját képező határozat meghozatalát követő nap. Az e bekezdés szerinti esetben a jogegységi panasz eljárás időtartamát, a jogegységi panasz

eljárás alapját képező – a kérelem megtagadáshoz vezető – felülvizsgálati eljárás időtartamát, valamint a jogegységi panasz eljárás alapján megismételt vagy lefolytatott felülvizsgálati eljárás időtartamát is hozzá kell számítani az alapul szolgáló bírósági eljárás időtartamához.

6. § (1) A bírósági eljárás időtartama akkor minősül észszerűnek – a (3)–(5) bekezdés szerinti eltérésekkel –, ha az az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig nem haladja meg a hatvan hónapot.

(2) Az eljárási szakasz időtartama akkor minősül észszerűnek – a (3)–(5) bekezdés szerinti eltérésekkel –, ha

- a) az elsőfokú eljárás időtartama a harminc hónapot,
- b) a fizetési meghagyásos eljárással indult elsőfokú eljárás időtartama a harminchat hónapot,
- c) a másodfokú eljárás időtartama a tizennyolc hónapot, valamint
- d) a felülvizsgálati eljárás időtartama a tizenkét hónapot

nem haladja meg.

(3) A bírósági eljárás időtartama akkor minősül észszerűnek

- a) személyi állapotot érintő per,
- b) kiskorú gyermek tartása iránt indított per,
- c) sajtó-helyreigazítás iránt indított per, valamint
- d) munkaügyi per

esetében, ha az az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig nem haladja meg a harminchat hónapot.

(4) A (3) bekezdés szerinti per esetében az eljárási szakasz időtartama akkor minősül észszerűnek, ha

- a) az elsőfokú eljárás időtartama a tizennyolc hónapot,
- b) a fizetési meghagyásos eljárással indult elsőfokú eljárás időtartama a huszonnégy hónapot,
- c) a másodfokú eljárás időtartama a tizenkét hónapot, valamint
- d) a felülvizsgálati eljárás időtartama a hat hónapot

nem haladja meg.

(5) A vagyoni elégtétel iránti igényt elbíráló bíróság az (1)–(4) bekezdésben meghatározott időtartamoknál rövidebb időtartamban is meghatározhatja a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz észszerűnek minősülő időtartamát, ha az egyedi ügy összes körülményének értékelése alapján erre a következtetésre jut, döntését azonban az eljárást befejező határozatában köteles megindokolni.

(6) A vagyoni elégtétel iránti igényt elbíráló bíróság az (1) és (3) bekezdésben meghatározott időtartamoknál hosszabb időtartamban is meghatározhatja a bírósági eljárás észszerűnek minősülő időtartamát, ha perújítási eljárást is hozzá kell számítani az alapul szolgáló bírósági eljárás időtartamához és az egyedi ügy összes körülményének értékelése alapján erre a következtetésre jut, döntését azonban az eljárást befejező határozatában köteles megindokolni.

3. A vagyoni elégtételhez való jog

7. § (1) Vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérül.

(2) Ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz 15. § szerint figyelembe vehető időtartama meghaladja az észszerűnek minősülő időtartamot, a fél a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz figyelembe vehető időtartamához igazodó, kormányrendeletben meghatározott mértékű pénzbeli igényt érvényesíthet vagyoni elégtételként.

8. § (1) Nem jár vagyoni elégtétel a félnek, ha az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) a fél javára, a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető jog sérelme miatt, a bírósági eljárás e törvény szerinti teljes időtartama vonatkozásában igazságos elégtétel megfizetésére kötelezte az államot.

(2) Ha az EJEB a fél javára a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető jog sérelme miatt, a bírósági eljárás e törvény szerint figyelembe vehető időtartamának egy része vonatkozásában igazságos elégtétel megfizetésére kötelezte az államot, ugyanezen bírósági eljárással kapcsolatban az e törvény alapján megállapítandó vagyoni elégtétel összegébe be kell számítani az EJEB által megítélt igazságos elégtétel összegét. Ebben az esetben a félnek vagyoni elégtételként csak a beszámítás eredményeként fennmaradó különbözet jár.

(3) Ha a bíróság jogerős határozatában – a bírósági eljárás meghatározott időtartama vonatkozásában – a fél javára kifizetendő vagyoni elégtételről döntött, akkor ugyanezen bírósági eljárás vonatkozásában további vagyoni elégtétel iránti igény csak a vagyoni elégtétel szempontjából el nem bírált időszak vonatkozásában érvényesíthető. Ez utóbbi esetben – a bírósági eljárás figyelembe vehető időtartamának számítása során – a korábbi eljárásban megállapított időtartamot is figyelembe kell venni a feltételek fennállásának és az igény összességességének vizsgálata során.

4. Bíróság előtti igényérvényesítés

9. § (1) A vagyoni elégtétel iránti igényt a vagyoni elégtétel alapjául szolgáló bírósági eljárásban elsőfokon eljáró bírósággal szemben kell érvényesíteni. Ha az elsőfokon eljáró bíróság nem jogi személy, az igényt azzal a törvényszékkel szemben kell érvényesíteni, amelynek illetékességi területén az elsőfokon eljáró járásbíróság található.

(2) A bíróság a vagyoni elégtétel iránti igényről polgári nemperes eljárásban (a továbbiakban: nemperes eljárás) dönt. A nemperes eljárásban kizárólag okirati bizonyításnak van helye.